

Room With A View

RONE +
(LA)HORDE/BALLET
NATIONAL DE
MARSEILLE

Room With A View. What view?

Lodie Kardouss

Gezien op 01 februari 2023
Théâtre National, Brussel

En collaboration avec (LA)HORDE/Ballet National de Marseille, RONE a créé 'Room With A View'. La pièce a bénéficié d'une excellente presse en France et le Théâtre National affiche complet depuis plusieurs mois. Le soir de la première belge, les fans de Rone et les amateurs de danse qui n'ont pas obtenu de billets ont fait la file une heure avant le début du spectacle pour s'inscrire sur la liste d'attente. L'expectative est grande, mais le résultat n'est pas complètement à la hauteur des espérances. (NL vertaling onder)

06 FEBRUARI 2023

Une scénographie imposante et tourmentée se dresse devant nous. Elle est un croisement entre une carrière de pierre, un vaisseau de science-fiction naufragé dans un no man's land, des vestiges de temples antiques et une ville à l'architecture brutaliste effondrée.

Au son de pulsations rythmiques tels les premiers battements de cœur perçus lors d'une échographie, la poussière et la fumée accentuent le caractère post-apocalyptique de ce paysage minéral. Entre hyper-futur et passé, la temporalité de ce spectacle est de fait celle de notre époque.

À plusieurs mètres de hauteur, Rone se produit en direct depuis une cavité rectangulaire, dos au public. Ses propositions rythmiques sont retranscrites avec frénésie et acharnement par une danseuse à ses côtés. Dans un travail de contact et de contrepoids, un premier duo amour-haine apparaît. Il est secondé par un autre binôme romantico-féroce, auquel s'ajoute un troisième couple dont le comportement charnel dérive jusqu'à l'agression sexuelle. Le foisonnement de mouvements de bras contestataires formés par la communauté de danseurs crée un climat ambivalent entre intimité et violence.

Il y a une sorte de conflit entre le désir d'une incarnation sociétale réaliste et une représentation théâtrale symbolique, que ce soit dans le langage

chorégraphique, qui se rapproche parfois trop des codes de représentation du ballet classique, dans les costumes sur-stylisés ou dans la performativité des danseurs qui souffre occasionnellement d'un manque de nuance.

La plongée à pic dans notre époque, lorsqu'elle se contente de transposer des conflits humains et des catastrophes climatiques réelles sur la scène, perd de sa pertinence conceptuelle et créative.

Il n'y a pas de véritable prise de position.

Bien que le travail de *partnering* des danseurs soit techniquement bien réalisé tout au long de la pièce, l'écriture chorégraphique globale de la révolte de la jeunesse et de sa sensibilisation aux causes environnementales reste toutefois conventionnelle et le rythme du spectacle finit par reposer uniquement sur la faculté des danseurs à pouvoir rendre fertile un récit qui manque de sagacité.

L'expression brute de la colère par des doigts d'honneur lancés à tout-va se révèle plus stérile que salutaire. Bien que ces tableaux puissent avoir un impact, l'absence de construction progressive ternit la crédibilité de l'ensemble du propos et empêche de générer des émotions de solidarité envers ses acteurs. De ce fait, il n'y a pas de véritable prise de position, alors que les luttes collectives nécessitent aussi des réponses individuelles.

Le programme est néanmoins assuré par le talentueux Rone depuis ses deux stations sonores. Là où la mise en scène peine à retranscrire de manière authentique l'espoir et l'extase au sortir du chaos, la musique riche et texturée de Rone, son engagement et son rapport sincère à l'action fait battre le cœur du public à la même fréquence pendant tout le temps de la représentation.

À l'occasion de la première mondiale du 5 mars 2020 au Théâtre du Châtelet à Paris, l'écrivain de science-fiction Alain Damasio avait écrit un très long texte paru dans le programme de salle faisant l'éloge de la pièce. Si (La)Horde fait référence à son oeuvre en appelant à mener une 'guerre des imaginaires', l'énergie et la vitalité des danses contestataires sont au rendez-vous, d'où l'ovation donnée, mais s'il s'agit de combattre 'tout ce qui appauvrit les possibles et étouffe les utopies politiques', l'écriture chorégraphique mériterait d'être plus finement ciselée pour laisser émerger un discours permettant d'atteindre un tel objectif.

NL vertaling

In samenwerking met (LA)HORDE/Ballet National de Marseille creëerde RONE 'Room With A View'. Het stuk kreeg in Frankrijk een uitstekende pers en Théâtre National is al maanden uitverkocht. Op de avond van de Belgische première stonden RONE fans en dansliefhebbers die geen kaartjes konden bemachtigen een uur voor het begin van de voorstelling in de rij voor de wachtlijst. De verwachtingen waren dus hooggespannen, maar het resultaat voldeed niet helemaal aan de verwachtingen.

Een imposant, getormenteerd toneelbeeld verrijst voor ons. Het is een kruising tussen een steengroeve, een sciencefiction ruimteschip dat schipbreuk leed in een *no man's land*, de resten van oude tempels en een stad met ruïneuze brutalistische architectuur.

Op de klank van ritmische pulsaties, die lijken op de eerste hartslagen die je hoort bij een echografie, benadrukken stof en rook het post-apocalyptische

karakter van dit versteende landschap. De tijd waarin we ons hier bevinden, ergens tussen een verre toekomst en het verleden is in feite ons eigen tijdperk.

Enkele meters boven de grond maakt RONE zijn opwachting in een rechthoekige holte, met zijn rug naar het publiek. Een danseres naast hem vertaalt koortsachtig en verbeten zijn ritmische muzikale voorzetten in beweging. Op de vloer ontstaat ondertussen een eerste haat-liefde duet in een spel van contact en tegengewicht. Het eerste duo wordt gevolgd door een tweede romantisch-vechlustig paar. Bij een derde glijdt de zinnelijkheid af naar seksuele agressie. Een gemeenschap van dansers beantwoordt dat met een golf van protesterende armbewegingen. Dat schept een ambivalent klimaat tussen intimiteit en geweld.

Dit stuk neemt niet werkelijk een standpunt in.

In de voorstelling heerst een soort conflict tussen het verlangen naar een realistische belichaming van de samenleving en een symbolische theatrale representatie ervan, zowel in de choreografische taal, die soms te dicht bij de codes van de klassieke balletvoorstelling komt, als in de al te gestileerde kostuums, of in de performativiteit van de dansers, die al eens lijdt aan een gebrek aan nuance.

Als een diepe duik in onze tijd niet meer doet dan menselijke conflicten en reële klimatologische rampen in toneelbeelden om te zetten, verliest ze haar conceptuele en creatieve relevantie. Hoewel de *partnering* van de dansers in het hele stuk technisch goed is uitgevoerd, blijft de algemene choreografie over de opstand van de jeugd en haar gevoeligheid voor milieuzaaken conventioneel. Het ritme van de voorstelling steunt uiteindelijk alleen op het vermogen van de dansers om een verhaal zonder heldere visie toch te laten werken.

De brute expressie van woede door een middelvinger op te steken blijkt zo eerder steriel dan heilzaam. Hoewel zo'n taferelen een impact kunnen hebben, tast het gebrek aan progressieve opbouw de geloofwaardigheid van het hele verhaal aan en verhindert het dat je solidariteit ervaart met dit gebaar. Daardoor neemt dit stuk niet werkelijk een standpunt in, hoezeer collectieve strijd ook vraagt om een individuele respons.

Het welslagen van het programma wordt evenwel toch verzekerd door het talent van Rone. Hij opereert vanuit zijn twee geluidsstations. Terwijl de enscenering slechts node een authentiek beeld van hoop en extase aan het einde van de chaos authentiek weet te verbeelden, doet Rone's rijk geschakeerde muziek, en zijn oprochte engagement en betrokkenheid bij de actie het hart van het publiek de hele tijd eendrachtig kloppen.

Voor de wereldpremière op 5 maart 2020 in het Théâtre du Châtelet in Parijs schreef sciencefictionschrijver Alain Damasio een zeer lange tekst in het theaterprogramma om het stuk te prijzen. Als (La)Horde verwijst naar zijn werk om een 'oorlog van de verbeelding' te voeren, dan zijn de energie en de vitaliteit van de protestdansen op het appèl. Dat verklaart de ovatie achteraf. Maar als het erom gaat de strijd aan te binden met 'al wat het mogelijke verarmt en politieke utopieën verstikt', zou de choreografische schriftuur wat preciezer uitgewerkt mogen zijn, zodat er een discours in weerklankt dat toelaat zo'n doelstelling te bereiken.